

अमृत्यमाणास्तं शब्दं क्रुद्धाः परमधन्विनः । नानादेश्या महीपालाः स्वैन्यपरिरक्षिणः ।
 अमर्षिता महाशङ्खान् दधुर्वीरा महारथाः । कृते प्रतिकरिष्यन्तः केशवस्त्रार्जुनस्य च ।
 बभूव तव तत्सैन्यं शङ्खशब्दसमोरितं । उद्दिग्धरथनागाश्चमस्त्रस्यमिव वा विभो ।
 तत्प्रविद्धमिवाकाशं शूरैः शङ्खनिनादितं । बभूव भृशमुद्दिग्धं निर्घातैरिव नादितं ।
 स शब्दः सुमहान् राजन् दिशः सर्वा व्यनादयत् । चासयामास तत्सैन्यं युगान्त इव सम्भृतः ।
 ततो दुर्योधनोऽष्टौ च राजानसे महारथाः । जयद्रथस्य रत्नार्थं पाण्डवं पथ्यवारयन् ।
 ततो द्रौणिस्त्रिसप्तत्या वासुदेवमताडयत् । अर्जुनश्च त्रिभिर्भस्मैर्ध्वजमथांश्च पञ्चभिः ।
 तमर्जुनः पृषत्कानां शतैः षड्विरताडयत् । अत्यर्थमिव संक्रुद्धः प्रतिविद्धे जनार्दने ।
 कर्णे स दशभिर्विद्धा वृषसेनं त्रिभिस्तथा । शल्यस्य सशरश्चापं मुष्टौ चिच्छेद वीर्यवान् ।
 गृहीत्वा धनुरन्यत्तु शल्यो विव्याध पाण्डवं । भूरिश्रवास्त्रिभिर्बाणैर्हेमपुङ्खैः शिलाश्रितैः ।
 कर्णे दाविंशता चैव वृषसेनश्च सप्तभिः । जयद्रथस्त्रिसप्तत्या कृपश्च दशभिः शरैः ।
 मद्रराजश्च दशभिर्विषधुः फाल्गुनं रणे । ततः शराणां षष्ठ्या तु द्रौणिः पार्थमवाकिरत् ।
 वासुदेवश्च विंशत्या पुनः पार्थश्च पञ्चभिः । प्रहसंस्तु नरव्याघ्रः श्वेताश्वः कृष्णसारथिः ।
 प्रत्यविध्यत् स तान् सर्वान् दर्शयन् पाणिलाघवं । कर्णे द्वादशभिर्विद्धा वृषसेनं त्रिभिः शरैः ।
 शल्यस्य सशरश्चापं मुष्टिदेशे व्यकृन्तत । सौमदन्तिं त्रिभिर्विद्धा शल्यश्च दशभिः शरैः ।
 श्रितैरग्निशिखाकारैर्द्रौणिं विव्याध चाष्टभिः । गौतमं पञ्चविंशत्या सैन्धवश्च शतेन ह ।
 पुनर्द्रौणिश्च सप्तत्या शराणां सोऽभ्यताडयत् । भूरिश्रवास्तु संक्रुद्धः प्रतोदच्चिच्छिदे हरेः ।
 अर्जुनश्च त्रिसप्तत्या वाणानामाजघान ह । ततः शरशतैस्तोत्प्लेस्तानरोन् श्वेतवाहनः ।
 प्रत्यषेधदुतं क्रुद्धो महावातो घनानिव ।

१८९०

१८९१

१८९०

१८९५

इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्वणि जयद्रथवधपर्वणि सङ्कुलपुष्टे चतुरधिकशतोऽध्यायः ॥ १०४ ॥

॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ ध्वजान् बज्रविधाकारान् भ्राजमानानतिश्रिया । पार्थानां मामकानाञ्च तान् ममाचक्ष्व सञ्जय ।

॥ सञ्जय उवाच ॥ ध्वजान् बज्रविधाकारान् शृणु तेषां महात्मना । रूपतो वर्णतश्चैव नामतश्च निबोध मे ।

तेषान्तु रथमुख्यानां रथेषु विविधा ध्वजाः । प्रत्यदृश्यन्त राजेन्द्र ज्वलिता इव पावकाः ।

काञ्चनाः काञ्चनापीडाः काञ्चनसगलकृताः । काञ्चनानीव शृङ्गाणि काञ्चनस्य महागिरेः ।

अनेकवर्णा विविधा ध्वजाः परमशोभनाः । ते ध्वजाः संवृतास्तेषां पताकाभिः समन्ततः ।

नानावर्णविरागाभिः शृङ्गुभुः सर्वतो वृताः । पताकाश्च ततस्तास्तु श्वसनेन समोरिताः ।

नृत्यमाना व्यदृश्यन्त रङ्गमध्ये विलासिकाः । इन्द्रायुधसवर्णाभाः पताका भरतर्षभ ।

दोधूयमाना रथिनां शोभयन्ति महारथान् । सिंहलाङ्गुलमुग्रासं ध्वजं वानरलक्षणं ।

धनञ्जयस्य सङ्ग्रामे प्रत्यदृश्यत भैरवं । स वानरवरो राजन् पताकाभिरलङ्कृतः ।

चासयामास तत्सैन्यं ध्वजे गाण्डीवधन्वनः । तथैव सिंहलाङ्गुलं द्रोणपुत्रस्य भारत ।

१८९०

१८९५